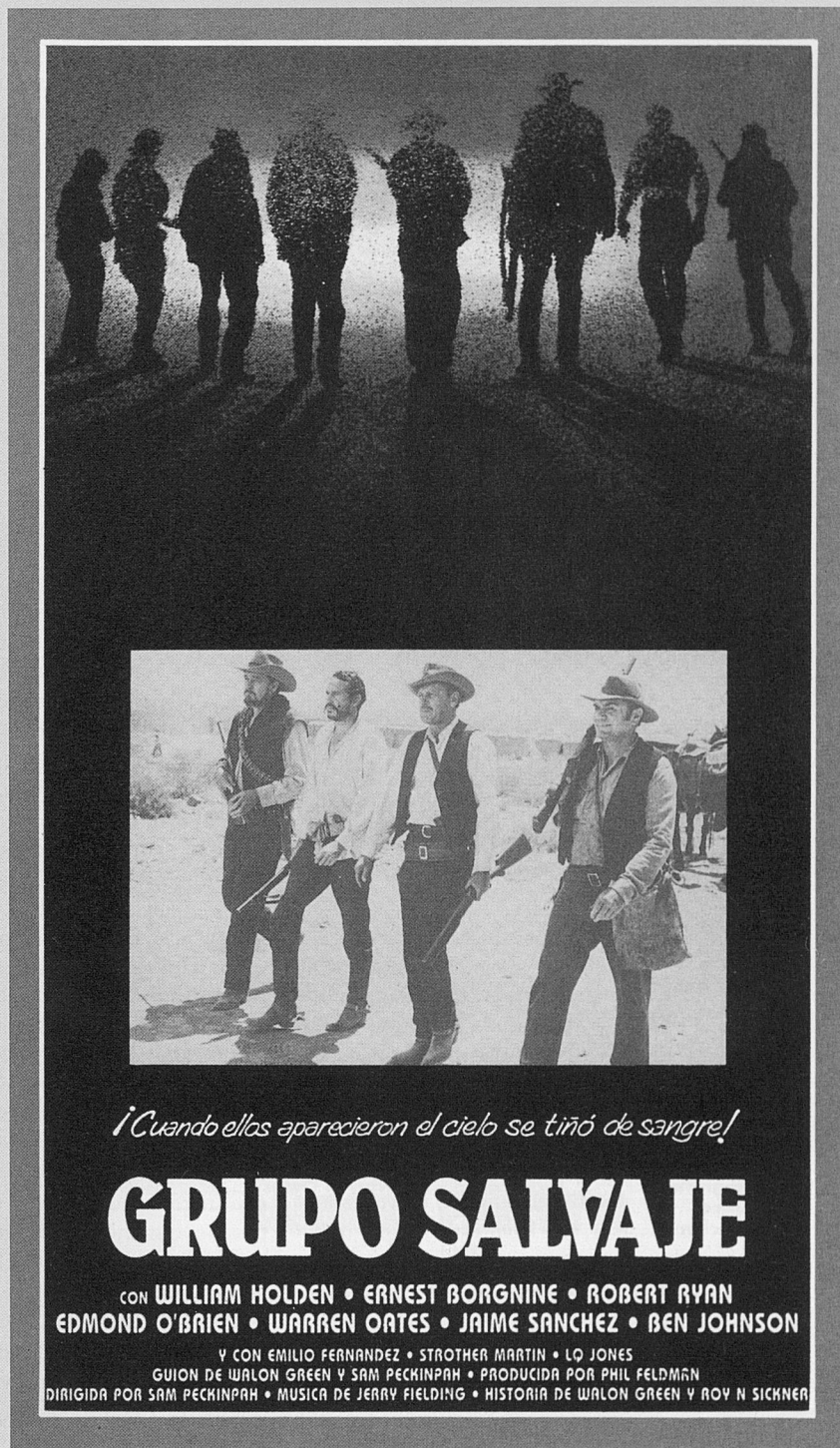

Guillem Fiol Pons

Grup salvatge

Toc de campana. Ens trobem als anys 60, gairebé ja entreveient els 70. Els grans mestres del que convencionalment entenem com a *western* clàssic han quedat ja enrere. És l'hora de passar el testimoni a una nova manera de representar el gènere. Estem submergits en la febre europea pels *spaghetti-western*, encapçalada per Sergio Leone. Als Estats Units, un altre nom agafa força: Sam Peckinpah. Esclau d'uns anys especialment tirànics estèticament, sobretot pel que fa a muntatges un tant extravagants i l'imprescindible demostració del fet que es comptava amb una càmera amb zoom, Peckinpah ens va mostrar un *far west* força diferent del que coneixíem, traslladant-lo del pla mític a un altre de més terrenal. El sentit de les localitzacions, de la violència o del vestuari ja no responen a idealitzacions, mai exemptes de connexions històriques, d'uns estudis cinematogràfics. Ara ja no interessa cantar les gestes d'uns personatges i d'uns territoris, sinó, simplement, escriure-les en prosa. Ara, la gent ja no mor d'un tret: una bala li forada el cor i la sang raja pel forat que el projectil ha deixat en sortir per l'esquena; ja no hi ha senyoretes de companyia: són prostitutes. El títol del film no pot ser més expressiu, l'adjectiu "salvatge" es pot aplicar al grup i a tot el seu entorn, sense tabús. Certament, és una nova manera de mostrar l'oest americà, curiosament amb actors que vénen del classicisme (Holden va treballar amb Ford, Borgnine amb Daves i Ryan amb Mann), però és un arbre que no ens ha d'impedir de veure el bosc. *Grup salvatge* no és més que un relat que, per molt realista que pugui semblar, no s'allibera (ni pretén fer-ho) de transmetre sensacions de llegenda, de reflexionar sobre temes universals inherents als *westerns* "d'abans". Peckinpah, com demostra també a *Major Dundee*, entre d'altres, no es queda pas en un canvi d'estètica i en filmar sang en càmera lenta, com sí van fer els seus imitadors. La violència respon a reflexions profundes difícils d'expressar breument, i la recerca d'una major veracitat no exclou en

absolut els idealismes ni els propòsits utòpics i, conseqüentment, tràgics. L'adéu que rep el grup dels habitants del poble d'Àngel no és només això, tal i com el propi director ens confirma repetint-lo al final del film: és un homenatge a uns proscrius que busquen justícia, a uns lladres que bus-

quen solidaritat vers els oprimits, un cant fúnebre a uns romàntics que toparan, precisament, amb la realitat de què hem parlat en aquestes línies: brutal i exagerada. Peckinpah no mostra una violència excessiva (el tiroteig final): és la violència la que ho és per si mateixa. ■